

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 15 Реконструкції міської забудови**

Обов'язковий
(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми

Архітектура та містобудування.
(назва)

за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування».

(шифр, назва)

на першому рівні вищої освіти.

Розробник:

Бородай С.П., ст. викладач каф. АтАІВ
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

2

Розглянуто та схвалено на затверджено на засіданні кафедри будівельних конструкцій	протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри	 Бородай Д.С. (прізвище, ініціали)
--	--	---

Погоджено:

Гарант освітньої програми
Бородай Д.С.
(підпис)(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма
Соларьов О.О.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана _____ (додається)
 (підпис) (ПІБ)

Ольга Галущко О.А. (додається)
 (підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації
(Наталія Гнатюк)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ОК 15 Реконструкції міської забудови				
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту / кафедра архітектури та інженерних вишукувань				
3.	Статус ОК	Вибірковий				
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)					
5.	ОК може бути запропонованій для (заповнюється для вибіркових ОК)	Може бути запропонований для освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» кваліфікація: бакалавр архітектури				
6.	Рівень НРК	6 рівень				
7.	Семестр та тривалість вивчення	АРХ 3 ст. курс – 5 семестр – 15 тижнів; 6 семестр – 15 тижнів				
8.	Кількість кредитів ЕКТС	5 семестр - 3 кредити 6 семестр - 2 кредити				
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)			Самостійна робота	
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні		
		Арх 3 ст. курс				
		5 семестр	16	30		44
		6 семестр	14	16		30
10.	Мова навчання	Українська				
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Старший викладач Бородай С.П.				
11.1	Контактна інформація	кабінет 431e; т. +380503441096, boroday1@gmail.com				
12.	Загальний опис освітнього компонента	<p>Реконструкція міської забудови є вибірковою складовою підготовки архітектора. Під час вивчення ОК студент отримає наступні знання: загальні питання реконструкції міст та їх планувальних елементів; основи теорії реконструкції центрів історичних міст, громадських та житлових об'єктів; принципи реконструкції будівель і споруд з урахуванням містобудівних, технологічних і конструктивних аспектів; методи планування реконструкції типологічних об'єктів.</p> <p>Також навчиться застосовувати одержані знання та навички при проектуванні і реконструкції архітектурних об'єктів та нового будівництва в умовах реконструкції; проводити передпроектні дослідження, складати на їх основі опорні плани забудови;.</p>				
13.	Мета освітнього компонента	Ознайомлення студентів з принципами та методами ведення реконструкції та визначення історичної та містобудівельної цінності забудови, методів збереження та відтворення архітектурної спадщини.				
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<p>1. Освітній компонент базується на знаннях з таких освітніх компонентів як: Архітектурне проектування, Історія архітектури та містобудування, Об'ємно-просторова композиція, Комп'ютерна графіка в архітектурному проектуванні</p>				

		2. Освітній компонент є основою для таких освітніх компонентів як: <u>Основи містобудування</u>
15.	Політика академічної добробачесності	<p>Дотримання академічної добробачесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності.</p> <p>Порушенням академічної добробачесності при вивченні ОК «Реконструкція міської забудови» вважаються: академічний плаґіат, академічне шахрайство (видавання кимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристройів під час підсумкового контролю знань</p> <p>За порушення академічної добробачесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <p>Академічний плаґіат – оцінка 0, повторне виконання завдання.</p> <p>Академічне шахрайство – аннулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання; повторне виконання несамостійно виконаної роботи;</p> <p>Використання електронних пристройів під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю</p>
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snaau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4225

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹											Як оцінюється ДРН
	ПРН 2	ПРН 5	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17		
ДРН 1 розробляти проекти реконструкції містобудівних та архітектурних об'єктів з забезпеченням охорони пам'яток архітектури.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Ескізний проект, тестування за теоретичним матеріалом, залік
ДРН 2 використовувати теоретичні основи реконструкції об'єктів в проектній практиці	+	+	+				+	+	+	+	+	Ескізний проект, тестування за теоретичним матеріалом, залік
ДРН 3 проводити аналіз існуючого стану забудови міста та комплексний аналіз об'єктів, що реконструюються	+	+	+	+		+	+	+	+			Ескізний проект, тестування за теоретичним матеріалом, залік

ДРН 4 визначати методи реконструкції та складати проектні пропозиції щодо реконструкції містобудівних та архітектурних об'єктів	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Ескізний проект, тестування за теоретичним матерілом, залік
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в ме- жах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²	
	Аудиторна робота		Самостійна робота		
	Лк	П.з / се- мін. з	Лаб. з.		
Осінній семестр					
Тема 1. Цілі, задачі та особливості ре- конструкції основних підсистем міста. Особливості реконструкції основних підсис- тем міста. 1.1. Головні задачі реконструкції. 1.2. Головні задачі реконструкції житлової забудови. 1.3. Реконструкція системи куль- турно-побутового обслуговування (КПО). 1.4. Реконструкція міського центру. 1.5. Реконструкція виробничої підсистеми. 1.6. Реконструкція транспортної інфраструк- тури.	2	2		4	1-8,10-13,14, 17
Тема 2. Основні передумови реконстру- кції житла. Функціонально-планувальна структура існуючого житлового фонду. Містобудівні аспекти реконструкції існуючої житлової забудови. Архітектурно-планувальна струк- тура та санітарно-гігієнічні вимоги для сучасного житла. Санітарно-гігієнічні вимоги до сучасного житла.	2	2		4	1-9,10, 11, 13, 14, 17
Тема 3. Методи та прийоми реконстру- кції громадських будівель (ГБ). Загальні положення. Передумови реконс- трукції ГБ. Особливості використання істо- ричних об'єктів минулого. Методи реконст- рукції ГБ в історичному місті. Інженерно- технічні питання реконструкції ГБ.	2	4		6	1-9,10, 11, 13, 14, 17
Тема 4. Прийоми реконструкції житло- вих будинків збудованих до 1917 р. Конструктивно – планувальні особливості багатоповерхових жилих будинків. Рекон- струкція з використанням коридорних і га- лерейних систем жилих будинків. Реконст- рукція з введенням у житло відсутніх елеме- нтів.	2	2		4	1, 11-13, 17
Тема 5. Прийоми реконструкції житло- вих будинків збудованих з 1917 по 1957р. Особливості житлової забудови 1917-1957 рр. Зміна планувальної структури квартир.	2	2		6	1, 11-13, 17
Тема 6. Прийоми реконструкція жит- лових будинків 60 – х років 20 ст. Основні особливості та напрями реконст- рукції житла 60-х років. Основні реконстру- кції житлового фонду. Приклади модерніза-	2	2		4	1, 11-13, 17

ції житлових квартир.					
Тема 7. Реконструкція громадських центрів (ГЦ). Загальні положення. Класифікація та структура ГЦ, основні положення їх реконструкції. Реконструкція історичної забудови. Роль синтезу мистецтв у формуванні ГЦ.	2	2		6	1, 6, 9, 10-13, 14- 17
ВСЬОГО в осінньому семестрі	14	16		34	
Весняний семестр					
Тема 8. Передумови реконструкції промислових підприємств (ПП). Основні проблеми і напрями реконструкції (ПП). Типологічні ознаки і конструктивні рішення реконструкції промислових будівель і споруд (ПБС). Методика проектування реконструкції промислових будівель і споруд (ПБС).	2	2		4	1-3, 10-13, 14, 17
Тема 9. Прийоми реконструкції промислових будівель і споруд. Методи реконструкції ПБС. Фактори, які впливають на ефективність реконструкції ПБС. Генеральний план (ГП).	-	2		6	1-3, 10-13, 14, 17
Тема 10. Прийоми реконструкції міського та позаміського ландшафту. Історичні передумови і принципи формування ландшафту. Реконструкція ландшафту внутрішніх міських територій. Реконструкція території житової забудови . Реконструкція зеленого простору (ЗП) міського центру. Реконструкція ландшафтних об'єктів навколо міста.	2	4		4	1, 6, 10-13, 14- 17
Тема 11 Теоретичні основи реконструкції об'єктів історико-архітектурної спадщини. Передпроектні дослідження реконструкції. Мета реконструкції. Перед проектний аналіз. Перший і другий етап передпроектних досліджень. Визначення методів технічного стану несучих конструкцій. Методологія обстеження будівель	2	4		6	1, 9, 10-13, 14-17
Тема 12 Охорона і використання пам'яток архітектури та їх візуальне сприйняття. Форми реконструкції пам'яток містобудування. Передумови реконструкції історико-архітектурної спадщини. Основні принципи сучасної реставрації. Основні види робіт, які стосуються реконструкції пам'яток архітектури. Реконструкція історичної забудови. Загальні положення і прийоми пластичної виразності. Система критеріїв цінності архітектурної спадщини. Методи архітектурної реставрації пам'яток архітектури. Методологія реставраційних процесів.	2	2		4	1, 10-13, 14-17
Тема 13. Конструктивні аспекти реконструкції будівель. Грунти основ та підсилення фундаментів, стін, перегородок та внутрішнього каркасу.	2	4		6	1-3, 5, 7, 8,

Перекриття, дахи та покрівлі. Сантехвузли, сходи, галереї і балкони. Надбудова та перевування будівель.					10-14
Тема 14. Зарубіжна практика реконструкції житлових будинків. Особливості зарубіжних житлових будинків. Конструктивно-планувальні рішення. Зарубіжна практика реконструкції житла. Програма реконструкції масової житлової забудови у східній Німеччині.	4	4	4		1, 10-13, 14
ВСЬОГО у весняному семестрі	16	30		40	
ВСЬОГО:	30	46		74	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1.	Пояснення, лекція, робота з книгою, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, практична робота.	18	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання творчої клаузури. розробка індивідуального ескізного проекту	18
ДРН 2.	Пояснення, лекція, робота з книгою, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, практична робота.	18	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання творчої клаузури. розробка індивідуального ескізного проекту	18
ДРН 3.	Пояснення, лекція, робота з книгою, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, практична робота.	18	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання творчої клаузури. розробка індивідуального ескізного проекту	18
ДРН 4.	Пояснення, лекція, робота з книгою, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, практична робота.	22	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання творчої клаузури. розробка індивідуального ескізного проекту	20

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Проміжне тестування на перевірку	15 балів/ 15%	Відповідно до графіку

	теоретичного матеріалу (тести множинного вибору)		навчального процесу
2	Творче індивідуальне завдання (клаузура)	15 балів/ 15%	7 тиждень
3	Ескізний проект реконструкції містобудівного або архітектурного об'єкту	40 балів/ 40%	15 тиждень
4	Екзамен – письмовий (розширені відповіді на 3 питання у билеті)	30 балів/30%	Екзаменаційний тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Проміжне тестування на перевірку теоретичного матеріалу (тести множинного вибору)	< 6 балів	6-9 балів	9-12 балів	13 -15 балів
	< 50% правильних відповідей	50-75% правильних відповідей	75-90% правильних відповідей.	90-100% правильних відповідей
Творче індивідуальне завдання (клаузура)	< 6 балів	6-9 балів	9-12 балів	13 -15 балів
	Творче індивідуальне завдання (клаузура) не відповідає поставленому завданню, виконано на дуже низькому рівні.	Творче індивідуальне завдання (клаузура) відповідає завданню, виконано на достатньому рівні, але має суттєві недоопрацювання	Творче індивідуальне завдання (клаузура) виконано на достатньо високому рівні, має незначні недоопрацювання	Творче індивідуальне завдання (клаузура) виконано на високому рівні
Ескізний проект реконструкції містобудівного або архітектурного об'єкту	< 22 балів	22-29 балів	30-34 балів	35 -40 балів
	Ескізний проект не відповідає поставленому завданню, виконаний на дуже низькому рівні.	Ескізний проект відповідає завданню, виконаний на достатньому рівні, але має суттєві недоопрацювання	Ескізний проект виконана на достатньо високому рівні, має незначні недоопрацювання	Ескізний проект виконаний на високому рівні
Екзамен – письмовий (розширені відповіді на 3 питання у билеті)	< 15 балів	16-20 балів	20-26 балів	27 -30 балів
	Відповіді на питання не відповідають завданню, є дуже умовними.	Відповіді в цілому розкривають сутність поставленого питання, але є достатньо умовними,	Відповіді розкривають сутність поставлених питань, але мають незначні неточності.	Відповіді в повному обсязі розкривають сутність поставлених питань.

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним завданням (клаузурою)	В період виконання клаузури
2.	Проходження проміжного тестування (пробне тестування)	Відповідно до графіку навчального процесу
3.	Усний зворотний зв'язок під час виконання ескізного проекту реконструкції	В період виконання ескізного проекту

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники посібник

1. Лях В.М., Ніколаєнко В.А. Основи реконструкції. Охорона пам'яток архітектури: навчальний посібник /. В.М. Лях, В.В. Ніколаєнко - Полтава: ПолтНТУ, 2014.- 257 с.; іл.
2. Савйовський В.В. Реконструкція будівель і споруд: навчальний посібник / В.В. Савйовський. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. – 320 с.
3. Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд : підручник / [за ред. Е. А. Шишкіна, О. В. Завального] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 404 с. –
4. ДБН В.2.2-15:2019. Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення. – Чинний від 01.10.19. – Київ : Мінрегіон, 2019. – 44 с.
5. ДБН В.3.2–2:2009 Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт. – Чинний від 22.07.09. – Київ : Мінрегіон, 2009. – 20 с.
6. Державні Будівельні норми України. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2- 12:2019, Мінрегіон України, Київ, 2019, 177 с
- Бліхарський З.Я. Реконструкція та підсилення будівель і споруд: навч. посібник / З.Я. Бліхарський. НУ«Львівська політехніка» - Львів, 2008. – 108 с.
7. Технічна експертиза, реконструкція і модернізація будівель: навч. посібник / ред.. А.І. Гавриляк. -Львів: НУ «Львівська політехніка», 2006. – 540 с.
8. Типологія громадських будинків і споруд: посібник (для студ. вищ. навч. закл.) / Л. М. Ковальський, В.М. Лях, А. Ю. Дмитренко та ін. – К.: Основа, 2012. – 272 с.: іл.

6.1.2. Методичне забезпечення

9. Височин І.А. «Реконструкція міської забудови». Методичні вказівки щодо виконання практичних завдань для студентів 4 курсу денної форми навчання / І.А. Височин. – Суми: СНАУ, 2021. – 24 с. спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».
10. Височин І.А. «Реконструкція міської забудови». Частина 1. Методичні вказівки щодо самостійної роботи студента з вивчення лекцій для студентів 4 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». / І.А. Височин. – Суми: СНАУ, 2021. – 108 с.
11. Височин І.А. «Реконструкція міської забудови». Частина 2. Методичні вказівки щодо самостійної роботи студента з вивчення лекцій для студентів 4 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». / І.А. Височин. – Суми: СНАУ, 2021. – 81 с.
12. Височин І.А., Бородай Д.С, Бородай А.С. «Реконструкція міської забудови». Конспект лекцій для студентів 4 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». / І.А. Височин, Д.С. Бородай, А.С. Бородай. – Суми: СНАУ, 2021. – 81 с..

6.2. Додаткові джерела

13. Основи реконструкції архітектурних об'єктів. Конспект лекцій В.М.Лях. - Полтава, 2004. – 82с.
14. Методичні вказівки та тематика з науково-дослідницької роботи студентів з дисципліни “Основи реконструкції” для студентів спеціальності “Архітектура будівель і споруд”. В.М.Лях - Полтава, 2003. –10с.
15. Методичні вказівки та індивідуальні завдання для самостійної роботи і практичних занять студентів з навчальної дисципліни «Основи реконструкції архітектурних об'єктів » для студентів спеціальності “Архітектура будівель і споруд”. В.М. Лях. - Полтава, 2003. –19с.
16. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Основи реконструкції. Охорона пам'яток архітектури» закредитно-модульною системою навчального процесу для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня « бакалавр архітектури» денної форми навчання. В.М. Лях. - Полтава, 2007. –21с.